
Exercici 1: Considerar la funció

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1-\cos x}{x^2} & \text{si } x \neq 0 \\ \frac{1}{2} & \text{si } x = 0 \end{cases} \quad (1)$$

Volem avaluar $f(x_0)$ per al valor $x_0 = 1.2 \times 10^{-5}$.

- a) Escriure dos **programes en C**, un en **precisió simple** i un altre en **precisió doble** que avaluin la funció $f(x)$.

Calcular per cadascun dels programes el valor $f(x_0)$.

Comparar i comentar els resultats.

Solució. A **Pr1a.c** creem dues funcions, **fsimp** amb precisió float i **fdoble** amb precisió doble. En avaluar x_0 , en el cas del simple retorna 0, i en el cas del doble retorna ≈ 0.4999997 , el que s'assembla més al valor real (ja que $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \frac{1}{2}$). \square

- b) Reescriure la funció $f(x)$ fent servir fórmules trigonomètriques de forma que es redueixi l'error que es produeix fent servir la expressió (1).

Solució. A **Pr1b.c** reemplacem $1 - \cos x$ per $2 \sin^2\left(\frac{x}{2}\right)$ en ambdues funcions, llavors, podem veure com les dues funcions abans creades tenen millor precisió. \square

- c) Discutir l'observat en aquest exercici.

Solució. Podem veure com, en aquest cas, $1 - \cos x$ perd precisió quan x tendeix a 0. Per allò hem de fer servir una substitució trigonomètrica que tindrà millor precisió. \square

Exercici 2: Equació quadràtica.

La solució d'una equació quadràtica amb coeficients reals,

$$ax^2 + bx + c = 0 \quad a \neq 0$$

s'obté a partir de la expressió

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \quad (2)$$

Suposant que $a > 0$ i $b^2 > 4ac$.

- a) Escriure dos **programes en C**, un en **precisió simple** i un altre en **precisió doble** que calculin la solució d'una equació quadràtica mitjançant (2).

Solució. A **Pr2a.c** estan escrites dues funcions, **fquad** en precisió float i **quad** en precisió doble. Al **main**, hi ha un exemple amb $a = 1$, $b = 2$ i $c = 1$, donant el resultat correcte de -1 com a solució doble. \square

- b) Comprovar que si $b^2 \gg 4ac$ una de les dues fórmules per al càlcul de les arrels amb (2) produeix resultats contaminats amb error de cancel·lació.

Solució. Com podem veure a **Pr2b.c**, on calculem les arrels de $a = 1, b = 40000$ i $c = 1$. En aquest cas, tenim $b^2 = 40000^2$ que és, òbviament, molt més gran que $4ac = 4$. En calcular, veiem que la funció amb precisió float dona 0 i -40000 com a solució, mentre en doble dona $\approx -2.5 \times 10^{-5}$ i -39999.999975 , un resultat més creïble. \square

- c) Proposa un procediment alternatiu per al càlcul de les arrels que eviti l'error de cancel·lació.

Solució. Sabem que

$$(2) = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \underbrace{\frac{-b \mp \sqrt{b^2 - 4ac}}{-b \mp \sqrt{b^2 - 4ac}}}_{=1} = \frac{b^2 - (b^2 - 4ac)}{2a(-b \mp \sqrt{b^2 - 4ac})}$$

i si continuem simplificant, tenim

$$\frac{2c}{b \mp \sqrt{b^2 - 4ac}} \quad (3)$$

Ara, amb (3), canviem el programa anterior i fem els canvis a **Pr2c.c**. Amb els canvis fets, veiem quins són els resultats. \square

- d) Construir exemples numèrics on el càlcul de les arrels en simple i doble precisió proporcionin diferències significatives en exactitud fent servir (2) i el procediment que has proposat.

Solució. aidonnou \square

Exercici 3: Càlcul de la variància mostral.

En estadística la variància mostral de n nombres es defineix com

$$s_n^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2, \text{ on } \bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i \quad (4)$$

Una fórmula alternativa equivalent que fa servir un nombre d'operacions similars és

$$s_n^2 = \frac{1}{n-1} \left(\sum_{i=1}^n x_i^2 - \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2 \right) \quad (5)$$

Aquesta última fórmula pot sofrir error de cancel·lació!

- a) Escriure **programes en C en simple i doble precisió** que calculin la variància mostral amb les mateixes fórmules on l'input sigui un vector de nombres reals i l'output sigui la variància mostral.

Solució. lala \square

- b) Considerar el vector $x = \{10000, 10001, 10002\}^T$ i calcular la variància amb els programes generats. Analitzar les discrepàncies.

Solució. lala

□

- c) Construir dos exemples de vectors de dimensió gran (almenys 100 components) on aquestes discrepàncies siguin més evidents.

Solució. lala

□

- d) Discutir les diferències en els resultats.

Solució. lala

□

Exercici 4: Suma d'una sèrie.

És conegut que la sèrie dels recíprocs dels quadrats dels nombres naturals convergeix i la seva suma és $\frac{\pi^2}{6}$

$$S = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^2} = \frac{\pi^2}{6} \approx 1.644934066848226 \dots \quad (6)$$

Volem calcular aproximadament la suma S sumant termes